A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2016. július 7.*

„Előzetes döntéshozatal — Közös agrárpolitika — 1698/2005/EK rendelet — 65/2011/EU rendelet — Az EMVA általi finanszírozás — Vidékfejlesztési támogatás — A tevékenységek és kiadások támogathatóságára vonatkozó szabályok — Időbeli feltétel — Teljes kizárás — A támogatás csökkentése”

A C-111/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Upravno sodišče (közigazgatási bíróság, Szlovénia) a Bírósághoz 2015. március 4-én érkezett, 2015. február 10-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Občina Gorje**

és

a **Republika Slovenija**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (előadó) és M. Berger bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. január 28-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Občina Gorje képviseletében A. Mužina odvetnik,

– a szlovén kormány képviseletében V. Klemenc, meghatalmazotti minőségben, segítője: B. Jovin Hrastnik jogtanácsos,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében S. Simmons, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Facenna QC,

* Az eljárás nyelve: szlovén.

– az Európai Bizottság képviseletében J. Aquilina és B. Rous Demiri, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. április 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

**Ítéletet**

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet (HL 2005. L 277., 1. o.) 71. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az Občina Gorje (gorjei önkormányzat, Szlovénia) és a Republika Slovenija (Szlovén Köztársaság) között annak tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, hogy az utóbbi megtagadta az előbbinek az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) társfinanszírozott vidékfejlesztési programján alapuló támogatás nyújtását.

## Jogi háttér

*Az uniós jog*

3 Az 1698/2005 rendelet (61) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„A szubszidiaritás elvének megfelelően és a kivételekre is figyelemmel a kiadások támogathatóságára vonatkozó nemzeti szabályokra van szükség.”

4 E rendelet 71. cikke értelmében:

„(1) Az 1290/2005/EK rendelet 39. cikke (1) bekezdésének sérelme nélkül a kiadások az EMVA-ból akkor jogosultak hozzájárulásra, ha a vonatkozó támogatást a kifizető ügynökség 2007. január 1. és 2015. december 31. között ténylegesen kifizeti. A társfinanszírozott műveletek nem fejezhetők be a jogosultság kezdetének napja előtt.

A program 19. cikkben említett módosításának időpontjában hozzáadott új kiadások a programmódosítási kérelem Bizottság általi kézhezvételének napjától jogosultak támogatásra.

(2) A kiadások csak abban az esetben jogosultak az EMVA-ból támogatásra, ha azok a kérdéses programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében meghatározott műveletek kapcsán merültek fel, az illetékes testület által rögzített kiválasztási szempontokkal összhangban.

(3) A kiadások jogosultsági szabályait nemzeti szinten kell meghatározni, az e rendeletben szabályozott, egyes vidékfejlesztési intézkedésekre vonatkozó különleges feltételek figyelembevételével.

[...]”

5 Az említett rendelet 74. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A tagállamok elfogadják az 1290/2005/EK rendelet 9. cikke (1) bekezdése szerinti valamennyi törvényi, jogszabályi és közigazgatási rendelkezést a Közösség pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosítása érdekében.”

6 Az 1698/2005 rendelet két, egymást követő végrehajtási rendelet tárgya volt. A 2006. december 7-i 1975/2006/EK bizottsági rendelet (HL 2006. L 368., 74. o.), majd a 2011. január 27-i 65/2011/EU bizottsági rendelet (HL 2011. L 25., 8. o.), mely hatályon kívül helyezte az előbbit.

7 A 65/2011 rendelet 30. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kifizetések kiszámítása azon alapul, hogy az adminisztratív ellenőrzések során mi bizonyul támogathatónak.

A tagállam megvizsgálja a kedvezményezettől beérkezett kifizetési kérelmet, és meghatározza a támogatásra jogosult összegeket. Meghatározza:

a) a kedvezményezett részére kizárólag a kifizetési kérelem alapján fizetendő összeget;

b) a kedvezményezett részére a kifizetési kérelem támogathatóságának vizsgálatát követően fizetendő összeget.

Amennyiben az a) pontban meghatározott összeg több mint 3%-kal túllépi a b) pontban meghatározott összeget, a b) pontban meghatározott összeget csökkentik. A csökkentés összege a fenti két összeg különbözetének felel meg.

Nem alkalmazandó azonban csökkentés, ha a kedvezményezett bizonyítani tudja, hogy nem felelős a támogatásra nem jogosult összeg feltüntetéséért.

(2) Abban az esetben, ha megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett szándékosan hamis nyilatkozatot tett, a kérdéses tevékenységet kizárják az EMVA keretében nyújtott támogatásból, és a kedvezményezettnek a tevékenységre már kifizetett valamennyi összeget vissza kell fizetnie. Ezen felül a kedvezményezettet a ténymegállapítás naptári évére és az azt követő naptári évre kizárják az adott intézkedés keretében nyújtott támogatásból.

[...]”

8 E rendelet 34. cikke értelmében:

„(1) A 1975/2006/EK rendelet 2011. január 1-jén hatályát veszti.

A 2011. január 1-je előtt benyújtott kifizetési kérelmekre vonatkozóan azonban továbbra is ezt a rendeletet kell alkalmazni.

[...]”

*A szlovén jog*

9 A Zakon o kmetijstvu (a mezőgazdaságról szóló törvény, Uradni list RS, št. 45/2008, 57/2012, 90/2012, a továbbiakban: ZKme-1) meghatározza a vidékfejlesztés terén általánosan alkalmazandó rendelkezéseket.

10 A ZKme-1 10. cikke értelmében:

„A kormány meghozza a programozási dokumentumokkal összhangban az agrárpolitikai intézkedések végrehajtásáról szóló rendelkezéseket.”

11 E törvény 12. cikke meghatározza:

„A vidékfejlesztési intézkedések végrehajtása érdekében a kormány meghatározza:

– az intézkedések típusát, a feltételeket, a kedvezményezetteket, és minden egyes vidékfejlesztési intézkedés kritériumait, bevezetési és végrehajtási eljárását;

– az egyes vidékfejlesztési intézkedésekhez kapcsolódó pénzügyi forrásokat.”

12 A támogatásra való jogosultságra vonatkozó határozatot illetően a ZKme-1 53. cikkének 1. pontja kimondja:

„Az illetékes hatóság azon felek részére, amelyeknek kérelmei megfelelnek a vonatkozó rendelkezésekben, valamint a pályázati felhívásban foglalt feltételeknek, kibocsátja a támogatásra való jogosultságról szóló határozatot, és ennek érdekében forrásokat különítenek el.”

13 A ZKme-1 56. cikkének (4) bekezdése a támogatások iránti kérelmeket illetően a következőképpen szól:

„A hatóság határozattal elutasít minden, a jogszabályi rendelkezésekben, a pályázati felhívásban, illetve a támogatásokra való jogosultságról szóló határozatban szereplő előírással ellentétes kérelmet.”

14 A ZKme-1 alapján a szlovén kormány elfogadta az Uredba o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 rendeletet (a Szlovén Köztársaság 2007 és 2013 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programja 1., 3. és 4. tengelyének 2010 és 2013 közötti intézkedéseiről szóló rendelete, a továbbiakban: PRP rendelet).

15 A PRP rendelet 79. cikkének (4) bekezdése értelmében:

„Kizárólag a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadásának és a beruházás befejezésének napja között, illetve legkésőbb 2015. június 30-ig felmerült kiadások minősülnek támogatható beruházási kiadásoknak. Az első kiadást a kedvezményezett által az előirányzott forrásokkal kapcsolatban tett kötelezettségvállalás (valamilyen szerződés megkötése, anyagok, felszerelések, szolgáltatások vagy munkák megrendelése) jelenti.”

16 A Szlovén Köztársaság mezőgazdasági, erdészeti és élelmezésügyi minisztere a PRP rendelet alapján a 322. sz. – település-helyreállítási és fejlesztési – intézkedésre vonatkozóan pályázati felhívást tett közzé (a továbbiakban: pályázati felhívás).

17 A pályázati felhívásnak „A pályázati felhívásban meghatározott kérelem benyújtásakor teljesítendő feltételek” című IV/1. fejezetének „Beruházások” című 1. pontja szerint:

„A beruházás nem kezdhető meg a támogatásokra való jogosultságról szóló határozat meghozatala előtt.”

18 A pályázati felhívás VI. fejezetének 3. pontja szerint:

„A PRP rendelet 79. cikkével összhangban kizárólag a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadásának és a beruházás befejezésének napja között (illetve legkésőbb 2015. június 30-ig) felmerült beruházási kiadások minősülnek támogatható kiadásoknak.»

19 A pályázati felhívás VI. fejezetének 4. és 5. pontja a következőképpen rendelkezik:

„4. Az esetleges általános kiadások, mint a kérelem előkészítéséből, az ingatlanokkal kapcsolatos dokumentumok összegyűjtéséből és a folyósítás iránti kérelem előkészítéséből eredő, 2007. január 1-je és a források folyósítása iránti utolsó kérelem benyújtásának napja között felmerülő kiadások is támogathatóak. A kiadások támogathatóvá válásának napját megelőzően a kérelmező nem kezdheti meg a munkálatokat, és az előirányzott forrásokkal kapcsolatban sem vállalhat kötelezettséget.

5. A PRP rendelet 79. cikke alapján történő első kiadásnak tekintendő az, ha a kedvezményezett adott esetben bármilyen kötelezettséget vállal az előirányzott támogatásokkal kapcsolatban (szerződéskötés, anyagok, felszerelések, szolgáltatások vagy munkák megrendelése). A kérelmező a közbeszerzésről szóló jogszabálynak megfelelően elindíthatja az ajánlattevő kiválasztására irányuló eljárást, azonban a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadásának napját megelőzően nem köthet szerződést az ajánlattevővel.”

## Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20 Az Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (a Szlovén Köztársaság mezőgazdasági piaci és vidékfejlesztési ügynöksége, a továbbiakban: ügynökség) a Szlovén Köztársaság 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó vidékfejlesztési programja keretében településhelyreállítási és fejlesztési intézkedésekhez nyújtandó pénzügyi támogatás odaítélésére irányuló pályázati felhívást tett közzé.

21 A gorjei önkormányzat 2010. augusztus 19-én támogatás iránti kérelmet nyújtott be ezen pályázati felhívás keretében, egy olyan épület helyreállítása EMVA-ból való társfinanszírozásának megszerzése érdekében, mely épületnek társtulajdonosa.

22 A támogatás iránti kérelem benyújtását megelőzően a közbeszerzési szerződés odaítélésére eljárást folytatott le, melynek eredményeképpen kiválasztotta a munkát végző vállalkozást. A gorjei önkormányzat 2010. július 12-én két szerződést kötött e vállalkozással, azzal a felfüggesztő feltétellel, hogy a szerződéses kötelezettségek akkor keletkeznek, ha a gorjei önkormányzat projektje jogosult a támogatott vidékfejlesztési programban való részvételre.

23 2010. október 19-i határozatában az ügynökség elfogadta a gorjei önkormányzat projektjét, és e program keretében 128 200,52 euró összegű társfinanszírozást biztosított számára.

24 A gorjei önkormányzat 2011. június 11-én kérelmet nyújtott be a számára biztosított összeg kifizetése iránt, az ügynökség pedig elvégezte a helyreállítandó épület helyszíni ellenőrzését. Ennek során megállapította az építési napló alapján, hogy az épület tetejének bontását 2010. augusztus 16-án megkezdték.

25 Azonban mind a ZKme-1, mind a pályázati felhívás úgy rendelkezik, hogy az EMVA-ból való társfinanszírozásra kizárólag a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadásának napját követően felmerült kiadások jogosultak.

26 Ennélfogva az ügynökség 2011. november 3-i határozatával megtagadta az alapeljárással érintett felújítási műveletekhez szánt támogatás egészének kifizetését.

27 Először a gorjei önkormányzat nyújtott be a 2011. november 3-i határozat megsemmisítése iránti keresetet a kérdést előterjesztő bírósághoz. Ezen önkormányzat keresetének elfogadásának követően az Upravno sodišče (közigazgatási bíróság) újbóli határozathozatal végett visszautalta az ügyet az ügynökség elé.

28 2013. április 25-i határozatával az ügynökség másodszor is megtagadta a 2010. október 19-i határozatban odaítélt támogatás kifizetését. A gorjei önkormányzat ismét vitatta a kifizetés megtagadását a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

29 Lényegében a gorjei önkormányzat úgy érvel, egyfelől, hogy az ügynökség által alkalmazott támogathatósági feltételek szigorúbbak, mint az 1698/2005 rendeletben előírtak. Másfelől csak a helyreállítandó épület társtulajdonosának kezdeményezésére végzett munkálatok kezdődtek meg a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőzően, a gorjei önkormányzat ugyanis csak szóban forgó támogatás odaítélésének feltételével vállalt kötelezettségeket.

30 A kérdést előterjesztő bíróság ennélfogva arra keres választ, hogy összeegyeztethetőek-e az olyan nemzeti rendelkezések, melyek az 1698/2005 rendeletből következőnél szigorúbb feltételeket írnak elő. Egyébiránt azt is tudni szeretné, hogy az említett rendelet lehetővé teszi-e a nemzeti hatóságok számára, hogy bizonyos költségek jogosulatlansága esetén a társfinanszírozás iránti kérelem egészét elutasítsa, vagy e szankció túl szigorú.

31 E körülmények között az Upravno sodišče (közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Úgy kell-e értelmezni az 1698/2005 rendeletet – különösen 71. cikkének (3) bekezdését, amelynek értelmében a kiadások jogosultsági szabályait nemzeti szinten kell meghatározni az e rendeletben szabályozott, egyes vidékfejlesztési intézkedésekre vonatkozó különleges feltételek figyelembevételével –, hogy azzal ellentétes a [PRP rendelet] 79. cikkének (4) bekezdésében és a pályázati felhívás VI. fejezetének 3. pontjában előírt azon nemzeti szabályozás, amely értelmében kizárólag a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadásának napját követően (a beruházás befejezéséig, illetve legkésőbb 2015. június 30-ig) felmerült kiadások minősülnek támogatható beruházási kiadásnak?

2) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén úgy kell-e értelmezni az 1698/2005 rendeletet – különösen 71. cikkének (3) bekezdését –, hogy azzal ellentétes [a ZKme-1] 56. cikkének (4) bekezdésében előírt azon nemzeti szabályozás, amelynek alapján teljes egészében el kell utasítani az olyan kérelmet, amely nem felel meg a határozat elfogadásának napját követően felmerült támogatható beruházási kiadásokra vonatkozó, a PRP rendelet 79. cikke (4) bekezdésének?”

## Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

### *Az első kérdésről*

32 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy az 1698/2005 rendelet 71. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárásban szóban forgó, melynek értelmében az érintett vidékfejlesztési programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében kiválasztott vidékfejlesztési műveletnek csupán azok a kiadásai jogosultak az EMVA-ból való társfinanszírozásra, amelyek az ilyen támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását követően merültek fel.

33 E bíróság úgy véli különösen, hogy az előtte folyó jogvitában érintett nemzeti szabályozás lényegesen szigorúbb feltételeket szab a vidékfejlesztési intézkedések társfinanszírozását illetően, mint az 1698/2005 rendelet, és ezáltal sértheti ez utóbbi rendelkezéseit.

34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ugyan az uniós jogforrások rendszerében betöltött szerepükből és jellegükből fakadóan a rendeletek előírásainak általában közvetlen hatályuk van a nemzeti jogrendszerekben, anélkül hogy szükség lenne arra, hogy a nemzeti hatóságok végrehajtási intézkedéseket fogadjanak el, ennek ellenére az említett rendeletek egyes rendelkezéseinek végrehajtása érdekében szükséges lehet végrehajtási intézkedések elfogadása a tagállamok által (2012. október 25-i Ketelä ítélet, C-592/11, EU:C:2012:673, 35. pont; 2014. január 16-i Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit végzés, C-24/13, EU:C:2014:40, 14. pont; 2014. május 15-i Szatmári Malom ítélet, C-135/13, EU:C:2014:327, 54. pont).

35 Egyébiránt nyilvánvaló, hogy a tagállamok valamely rendelet végrehajtása érdekében intézkedéseket fogadhatnak el, ha azok nem akadályozzák annak közvetlen alkalmazását, nem rejtik el annak uniós jogi aktus jellegét, és a rendelet rendelkezéseinek keretei között maradva pontosítják a rendelet által biztosított mérlegelési mozgástér gyakorlását (2012. október 25-i Ketelä ítélet, C-592/11, EU:C:2012:673, 36. pont; 2014. május 15-i Szatmári Malom ítélet, C-135/13, EU:C:2014:327, 55. pont).

36 A szóban forgó rendelet releváns rendelkezéseire kell hivatkozni annak megvizsgálása tekintetében, hogy e rendelkezések a rendelet célkitűzésének fényében értelmezve megtiltják, kötelezővé vagy lehetővé teszik-e a tagállamok számára, hogy végrehajtási intézkedéseket fogadjanak el, különösen az utóbbi esetben, amennyiben az érintett intézkedés az egyes tagállamok tekintetében elismert mérlegelési mozgástérbe illeszkedik (2012. október 25-i Ketelä ítélet, C-592/11, EU:C:2012:673, 37. pont).

37 Először is a szóban forgó rendelet releváns rendelkezéseit illetően egyrészt meg kell jegyezni, hogy az említett rendelet 71. cikke (3) bekezdésének értelmében a kiadások jogosultsági szabályait főszabály szerint nemzeti szinten kell meghatározni az említett rendeletben szabályozott, egyes vidékfejlesztési intézkedésekre vonatkozó különleges feltételek figyelembevételével (lásd különösen: 2014. május 15-i Szatmári Malom ítélet, C-135/13, EU:C:2014:327, 27. pont).

38 Másrészt az 1698/2005 rendelet 71. cikkének (1) és (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a társfinanszírozott műveletek nem fejezhetők be a jogosultság kezdetének napja előtt”, azaz 2007. január 1-je előtt, valamint hogy a kiadások csak abban az esetben jogosultak támogatásra, ha azok a kérdéses vidékfejlesztési programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében meghatározott műveletek kapcsán merültek fel.

39 A fentiekből kitűnik, hogy amennyiben ugyanezen cikk (3) bekezdése a tagállamokra ruházza elvben az arra irányuló hatáskört, hogy a kiadások jogosultsági szabályait meghatározzák, meg kell állapítani, hogy az említett tagállamok megalapozottan írhatnak elő olyan jogosultsági feltételt, mely többek között azon körülményhez kapcsolódik, hogy e kiadások a támogatás iránti kérelem jóváhagyását követően merültek fel.

40 Ezen értelmezést erősíti azon tény is, mely szerint az ilyen feltétel része azon elv megvalósításának, hogy a kiadásokat meghatározott műveletekhez kell rendelni, az 1698/2005 rendelet 71. cikkének (2) bekezdése értelmében.

41 Másodszor, az 1698/2005 rendelet célkitűzését illetően meg kell jegyezni, hogy a rendelet ötödik preambulumbekezdése szerint a cél a vidékfejlesztés ösztönzése. Ennélfogva a társfinanszírozott műveletekhez kapcsolódó kiadások támogathatóságát a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását követően felmerült kiadásokra korlátozó feltétel megfelel e célkitűzésnek, amennyiben, amint azt a főtanácsnok is megállapította az indítványának 50. pontjában, az az EMVA forrásainak hatékonyabb elosztását biztosítja. Egyfelől ugyanis egy ilyen feltétel lehetővé teszi a források célirányosabb elosztását, csökkentve a körülményeknek a kiadások felmerülésének időpontja és a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadása közötti időszak során történő megváltozásához kapcsolódó kockázatokat. Másfelől az említett feltétel lehetővé teszi azon kockázat

csökkentését, hogy a forrásokat olyan befektetésekre fordítsák, melyek megvalósításához nem szükséges állami támogatás, mivel e befektetések már folyamatban vannak, vagy akár le is zárultak a támogatás odaítélését megelőzően.

42 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy az 1698/2004 rendelet 74. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok elfogadják valamennyi törvényi, jogszabályi és közigazgatási rendelkezést az Unió pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosítása érdekében. Amennyiben egy támogatást az EMVA címén fizetnek ki olyan kiadások vonatkozásában, melyek a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merültek fel, e kiadások relevanciájának ellenőrzését megnehezíti e tény, és ekképpen e védelem hatékonysága gyengülhet.

43 Harmadszor az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem következik, hogy az alapeljárásban szóban forgó nemzeti szabályozás akadályozná az 1698/2005 rendelet közvetlen alkalmazhatóságát, vagy elrejtené annak uniós jogi jellegét. Épp ellenkezőleg, a ZKme-1 12. cikke úgy rendelkezik, hogy a vidékfejlesztési intézkedések végrehajtása érdekében a kormány meghatározza az intézkedések típusát, a feltételeket, a kedvezményezetteket, és minden egyes vidékfejlesztési intézkedés kritériumait, bevezetési és végrehajtási eljárását. Mindenesetre az erre vonatkozóan szükséges vizsgálatokat a nemzeti bíróságnak kell lefolytatnia.

44 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy – fenntartva, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak az említett vizsgálatokat el kell végeznie –, a Szlovén Köztársaság nem lépte túl az 1698/2005 rendelet által számára biztosított mérlegelési mozgástér határait amikor úgy rendelkezett, hogy csupán az EMVA-ból való társfinanszírozásra kiválasztott műveletekkel kapcsolatosan, a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását követően felmerült kiadások jogosultak az említett társfinanszírozásra.

45 Következésképpen az 1698/2005 rendelet 71. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárásban szóban forgó, melynek értelmében az érintett vidékfejlesztési programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében kiválasztott vidékfejlesztési műveletnek csupán azok a kiadásai jogosultak az EMVA-ból való társfinanszírozásra, amelyek az ilyen támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását követően merültek fel.

*A második kérdésről*

46 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az 1698/2005 rendelet 71. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárásban szóban forgó, amelynek alapján teljes egészében el kell utasítani az EMVA-ból való társfinanszírozásra jóváhagyott művelethez kapcsolódó kifizetési kérelmet, amennyiben az e művelettel kapcsolatban felmerült kiadások között vannak olyanok, melyek a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merültek fel.

47 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint az a jelen ítélet 38. és 39. pontjából kitűnik – az 1698/2005 rendelet 71. cikkének (2) és (3) bekezdése, míg úgy rendelkezik, hogy a kiadások csak abban az esetben jogosultak az EMVA-ból támogatásra, ha azok az érintett vidékfejlesztési programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében meghatározott műveletek kapcsán merültek fel, főszabály szerint a tagállamokra bízza a kiadások jogosultsági szabályainak meghatározását.

48 Jóllehet e rendelkezések szabják meg a kifizetési kérelem tárgyát képezhető kiadások EMVA-ból való támogathatóságának feltételeivel kapcsolatos keretet, nem fejtik ki a feltételek be nem tartásának a kifizetés terjedelmével kapcsolatos következményeit.

49 E körülmények között ki kell emelni, hogy a 65/2011 rendelet 30. cikke – mely ugyanezen rendelet 34. cikkének (1) bekezdése értelmében a 2011. január 1-jét követően benyújtott kifizetési kérelmekre alkalmazandó – kifejezetten az EMVA-ból való társfinanszírozásra jogosult műveletekkel kapcsolatos kiadások támogatáscsökkentésére és a támogatás köréből való kizárására vonatkozik.

50 Az említett 30. cikk az (1) bekezdésében lényegében úgy rendelkezik, hogy a tagállamok megvizsgálják a kifizetési kérelmet a támogatásra jogosult összegek meghatározása érdekében. Ekképpen, ha az EMVA-ból társfinanszírozás címén csupán a kifizetési kérelem alapján kifizetendő összeg több mint 3%-kal magasabb, mint a kifizetési kérelem támogathatóságának vizsgálatát követően fizetendő összeg, ez utóbbi összeget a két összeg különbözetével csökkentik.

51 Egyébiránt a 65/2011 rendelet 30. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a támogatás kedvezményezettje által tett szándékosan hamis nyilatkozat a kérdéses művelet egészének az EMVA keretében nyújtott támogatásból való kizárásával jár, és a kedvezményezettnek az e művelettel kapcsolatban már kifizetett valamennyi összeget vissza kell fizetnie.

52 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárásban szóban forgó művelethez kapcsolódó bizonyos kiadások a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merültek fel. Egyébként a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a kiadások támogathatósági feltételeire vonatkozó nemzeti rendelkezések, azaz a ZKme-1 56. cikkének a PRP rendelet 79. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett (4) bekezdése értelmében, amennyiben az EMVA-ból való társfinanszírozásra jóváhagyott művelettel kapcsolatos kiadások bármelyike is a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merült fel, az illetékes hatóság a kiválasztott művelethez kapcsolódó kifizetési kérelem egészét elutasítja.

53 Amint azt a főtanácsnok is kiemelte indítványának 79. pontjában, a tagállamok nem írhatnak elő ilyen radikális, kifizetést megtagadó intézkedést más helyzetekre, mint amelyet a 65/2011 rendelet 30. cikkének (2) bekezdése határoz meg, azon esettel kapcsolatban, amikor a támogatás kedvezményezettje szándékosan hamis nyilatkozatot tesz. Minden más esetben e rendelet 30. cikke úgy rendelkezik, hogy a támogatás összegét az e cikk (1) bekezdésében leírt módszerrel összhangban csökkentik.

54 E módszer, mely a támogatásra nem jogosult kiadások kizárását jelenti, azaz az alapeljárásban szereplő körülmények között azon kiadásokét, melyek a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merültek fel, tartalmaz egy visszatartó tényezőt, mivel a ténylegesen kifizetendő összeget a támogatásra nem jogosult kiadás összegénél jelentősen nagyobb összeggel csökkentik. E körülmények között az ilyen módszer célja az ún. holtteher hatásának elkerülése, és egyben az arányosság megőrzése, mivel a ténylegesen támogatható kiadások nincsenek teljes egészükben kizárva a támogatás alól.

55 Figyelemmel a fenti megfontolásokra meg kell állapítani, hogy az 1698/2005 rendelet 71. cikkének a 65/2011 rendelet 30. cikkével együttesen értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárásban szóban forgó, amelynek alapján teljes egészében el kell utasítani az EMVA-ból való társfinanszírozásra kiválasztott művelethez kapcsolódó kifizetési kérelmet, amennyiben az e művelettel kapcsolatban felmerült kiadások között vannak olyanok, melyek a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merültek fel, ha a támogatás kedvezményezettje a kifizetési kérelmében nem szándékosan tett hamis nyilatkozatot.

## A költségekről

56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet 71. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárásban szóban forgó, melynek értelmében az érintett vidékfejlesztési programot irányító hatóság által vagy annak felelősségi körében kiválasztott vidékfejlesztési műveletnek csupán azok a kiadásai jogosultak az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból való társfinanszírozásra, amelyek az ilyen támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását követően merültek fel.**

2) **Az 1698/2005 rendelet 71. cikkének a 2011. január 27-i 65/2011/EU bizottsági rendelet 30. cikkével együttesen értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárásban szóban forgó, amelynek alapján teljes egészében el kell utasítani az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból való társfinanszírozásra kiválasztott művelethez kapcsolódó kifizetési kérelmet, amennyiben az e művelettel kapcsolatban felmerült kiadások között vannak olyanok, melyek a támogatásra való jogosultságról szóló határozat elfogadását megelőzően merültek fel, ha a támogatás kedvezményezettje a kifizetési kérelmében nem szándékosan tett hamis nyilatkozatot.**

Aláírások